Valtuusto

Aika	02.11.2026 klo 17:00 - 17:49, tauko klo 17:08 – 17:17
Paikka	Tuusniemen kunnanvirasto, valtuustosali

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
§ 33	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 34	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 35	Tuloslaskelman toteutuminen 1-7.2026, koko kunta	6
§ 36	Tuloslaskelman toteutuminen 1-8.2026, koko kunta	8
§ 37	Tuusniemen kunnan vuoden 2027 veroprosentit	10
§ 38	Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen	13
§ 39	Kirkonkylän osayleiskaavan muutos / Kaavan hyväksyminen	19
§ 40	Yritystontin hinnoittelu: Rupola	24
§ 41	Vesihuoltolaitoksen peruspääoman koron vahvistaminen vuodelle 2027	25
§ 42	Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2025	26
§ 43	Vastaus valtuustoaloitteeseen: Järjestötoiminnan edellytysten parantaminen	29
§ 44	Muut mahdolliset asiat	31

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Koistinen Minna	Puheenjohtaja	
	Pitkänen Juha	1.varapuheenjohtaja	
	Kähkönen Martti	2.varapuheenjohtaja	este § 42, poissa klo 17:42 - 17:44
	Iivonen Tuomo	Jäsen	
	Jäntti Eevariitta	Jäsen	este § 42, poissa klo 17:42 - 17:44
	Karinen Päivi	Jäsen	
	Kolari Terttu	Jäsen	
	Kuronen Antti	Jäsen	
	Martikainen Pekka	Jäsen	
	Mustonen Hanna	Jäsen	
	Riekkinen Irma	Jäsen	
	Räsänen Heimo	Jäsen	
	Räsänen Maija	Jäsen	
	Smolander Heikki	Jäsen	
	Tirkkonen Olli-Matti	Jäsen	
	Toivanen Jarkko	Jäsen	
	Hirvonen Auvo	Varajäsen	
	Kiviluoma Timo	Kunnanjohtaja	
	Rissanen Paula	Tekninen johtaja	
	Hartojoki Sirpa	Hallintojohtaja	
Poissa	Hämäläinen Markku	Jäsen	
	Karttunen Janne	Rehtori	

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Auvo Hirvonen ja Tuomo Iivonen.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus sähköisesti

Puheenjohtaja Minna Koistinen Pöytäkirjanpitäjä Sirpa Hartojoki

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Tarkastusaika

Tuusniemi 3.11.2026 klo 14:00 alkaen

Allekirjoitukset sähköisesti

Auvo Hirvonen Tuomo Iivonen

PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla www.tuusniemi.fi 09.11.2026

Virka-asema	Allekirjoitus sähköisesti
Hallintojohtaja	Sirpa Hartojoki

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

KV 02.11.2026 § 33

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite1	Läsnäolo- ja äänestyslista

Pöytäkirjantarkastajien valinta

KV 02.11.2026 § 34

Tarkastusvuorossa ovat Markku Hämäläinen ja Tuomo Iivonen.

Valmistelija Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Päätösehdotus
Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Markku Hämäläinen ja Tuomo Iivonen.

Päätös
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Auvo Hirvonen ja Tuomo Iivonen.

Tuloslaskelman toteutuminen 1-7.2026, koko kunta

KH 28.09.2026 § 150

Toimintatuotot toteutuivat ajankohdan normaalitoteumaan (58,3 %) verrattuna 4,2 % -yksikköä ja 124.461 euroa suurempina, toteuman ollessa 62,6 % eli 1.844.332 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintatuottojen toteuma oli 71,3 % eli 2.557.915 euroa.

Toimintakulujen toteuma oli 55,3 % eli 3,0 % -yksikköä ja 272.528 euroa normaalitoteumaa pienempi, ollen 5.051.355 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintakulujen toteuma oli 54,9 % eli 4.959.317 euroa.

Toimintakatteen toteuma oli 51,9 % eli 6,4 % -yksikköä ja 397.528 euroa alle normaalitoteuman, ollen -3.206.484 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintakatteen toteuma oli 44,1 % eli -2.400.644 euroa.

Verotulojen toteuma oli 58,4 % eli 0,1 % -yksikköä ja 1.722 euroa yli normaalitoteuman, ollen 3.334.222 euroa. Edellisvuonna vastaavasti verotulojen toteuma oli 57,2 % eli 3.049.699 euroa.

Valtionosuuksien toteuma oli 58,1 % , eli 0,2 % -yksikköä ja 696 euroa alle normaalitoteuman, ollen -152.720 euroa. Edellisvuonna vastaavasti valtionosuuksien toteuma oli 46,0 % eli 116.851 euroa.

Vuosikate oli 131.772 euroa, prosentuaalisen toteuman ollessa -20,9 %, kun koko vuodelle on budjetoitu vuosikatetta -629.152 euroa. Edellisvuonna vastaavasti vuosikatteen toteuma oli 424,4 % eli 894.370 euroa.

499.989 euron suuruisten poistojen jälkeen tilikauden tulos tarkastelujaksolta oli 368.216 euroa alijäämäinen, talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa 24,9 %. Vastaavasti edellisvuonna tilikauden tulos oli tarkastelujaksolla ylijäämäinen 379.626 euroa, talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa -53,7 %.

Kunnan koko vuoden tuloslaskelman ennakoidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tuloslaskelman tietoonsa saatetuksi ja antaa sen edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 02.11.2026 § 35
240/02.02.02/2026

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen yksimielisesti.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite2	Tuloslaskelman toteutuminen 1-7.2026, koko kunta

Tuloslaskelman toteutuminen 1-8.2026, koko kunta

KH 19.10.2026 § 164

Toimintatuotot ovat toteutuneet ajankohdan normaalitoteumaan (66,6 %) verrattuna 2,7 % -yksikköä ja 60.462 euroa suurempina, toteuman ollessa 69,3 % eli 2.043.313 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintatuottojen toteuma oli 79,1 % eli 2.841.050 euroa.

Toimintakulujen toteuma oli 61,7 % eli 4,9 % -yksikköä ja 61.726 euroa normaalitoteumaa pienempi, ollen 5.633.529 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintakulujen toteuma oli 61,3 % eli 6.271.660 euroa.

Toimintakatteen toteuma oli 58,1 % eli 8,5 % -yksikköä ja 58.101 euroa normaalitoteumaa pienempi, ollen -3.589.677 euroa. Edellisvuonna vastaavasti toimintakatteen toteuma oli 49,7 % eli -2.722.850 euroa.

Verotulojen toteuma oli 67,0 % eli 0,4 % -yksikköä ja 17.519 euroa normaalitoteumaa suurempi, ollen 3.837.519 euroa. Edellisvuonna vastaavasti verotulojen toteuma oli 66,2 % eli 3.528.755 euroa.

Valtionosuuksien toteuma oli 66,0 % eli 0,6 % -yksikköä ja 1.699 euroa normaalitoteumaa pienempi, ollen -173.634 euroa. Edellisvuonna vastaavasti valtionosuuksien toteuma oli 52,9 % eli 134.275 euroa.

Vuosikate oli 223.301 euroa, prosentuaalisen toteuman ollessa -35,5 %, kun koko vuodelle on budjetoitu vuosikatetta -629.152 euroa. Edellisvuonna vastaavasti vuosikatteen toteuma oli 627,1 % eli 171.727 euroa.

569.207 euron suuruisten poistojen jälkeen tilikauden tulos tarkastelujaksolta oli -345.906 euroa alijäämäinen, talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa 23,4 %. Vastaavasti edellisvuonna tilikauden tulos oli tarkastelujaksolla ylijäämäinen 490.021 euroa talousarvion prosentuaalisen toteuman ollessa -65,7 %.

Koko vuoden talouden ennakoidaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti tai hieman sitä parempana.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Tuloslaskelman toteutuminen merkitään kunnanhallituksen tietoon saatetuksi ja saatetaan edelleen tiedoksi valtuustolle.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 02.11.2026 § 36
265/02.02.02/2026

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen yksimielisesti.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite3	Tuloslaskelman toteutuminen 1-8.2026, koko kunta

Tuusniemen kunnan vuoden 2027 veroprosentit

KH 19.10.2026 § 166

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan on ilmoitettava verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän marraskuun 17. päivänä tuloveroprosentin suuruus. Tuloveroprosentti ilmoitetaan prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto päättää kunnassa sovellettavat kiinteistöveroprosentit laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa sadasosan tarkkuudella vuosittain etukäteen samalla kun se vahvistaa tuloveroprosentin.

Tuusniemen kunnan veroprosentti on tällä hetkellä 9,9 %.

Kiinteistöveroprosenttien vaihteluväli on kiinteistöverolaissa määritelty alla olevan taulukon vasemmanpuoleisen sarakkeen mukaisesti. Taulukon oikeanpuoleisessa sarakkeessa on Tuusniemen kunnan tälle vuodelle päätetyt kiinteistöveroprosentit. Kunnan kiinteistöveroprosentit eivät muuttuneet kuluneelle vuodelle vuodesta 2025.

Kiinteistöveroprosentit	*Vaihteluväli 2027*	*Tuusniemi 2026*
Maapohjan yleinen	1,30 - 2,00	1,30
Rakennusten yleinen	0,93 - 2,00	1,15
Vakituinen asuinrakennus	0,41 - 1,00	0,65
Muu asuinrakennus	0,93 - 2,00	1,25
Voimalaitos	0,93 - 3,10	3,10
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00 - 6,00	Ei käytössä
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 - 2,00	0,00

Vuoden 2027 talousarvion valmistelun lähtökohta on ollut, että veroprosentit pidetään ennallaan. Vuoden 2027 talousarviokehyksen verotuloarvio on tehty tämän mukaisesti. Talousarviokehys on alijäämäinen -1,35 M€ ja kunnan taseesta arvioidaan kertyneiden vanhojen ylijäämien tulevan käytetyksi kokonaan vuonna 2028. Tämä talousarviotilanteen lähtökohta on niin vaikea, että kunnan yleistä rakennusten kiinteistöveroprosenttia on perusteltua esittää nostettavaksi 1,15 %:sta 1,30 %:iin ja muun kuin vakituisen asunnon kiinteistöveroprosenttia 1,25 %:sta 1,35 %:iin. Näiden kiinteistöveroprosenttien nosto kerryttää kunnalle vuosittaisia verotuloja lisää noin 50.000 euroa.

Valtuusto on hyväksynyt kunnan talouden tasapainottamisohjelmassa 2023 – 2026 kiinteistöveroprosenttien korottamisen yhdeksi talouden tasapainottamiskeinoksi. Kyseinen päätös liitteineen on toimitettu muun muassa valtiovarainministeriölle kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotushakemuksen liitteenä.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Tuusniemen kunnan veroprosentit ovat seuraavat vuonna 2027:

· tuloveroprosentti 9,9 %

ja kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

· maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
· rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
· vakituiseen asumiseen käytettävä rakennus 0,65 %
· muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,35 %
· rakentamaton rakennuspaikka: Ei käytössä
· voimalaitosrakennus: 3,10 %
· yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %

Käsittely

Keskustelun aikana Eevariitta Jäntti esitti, että myös kiinteistöveroprosentit pidetään ennallaan. Heimo Räsänen kannatti Eevariitta Jäntin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kannatettu muutosesitys ja hallituksen täytyy äänestää asiassa. Kunnanjohtajan päätösehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Eevariitta Jäntin esitystä kannattavat äänestävät EI. Puheenjohtaja ehdotti, että äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Hallitus hyväksyi äänestysmenettelyn.

Äänestyksessä annettiin nolla JAA -ääntä ja seitsemän EI -ääntä (Eevariitta Jäntti, Heimo Räsänen, Heikki Smolander, Pekka Martikainen, Irma Riekkinen, Olli-Matti Tirkkonen ja Maija Räsänen) Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen päätökseksi tuli Eevariitta Jäntin esitys.

Päätös

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Tuusniemen kunnan veroprosentit ovat seuraavat vuonna 2027:

- tuloveroprosentti 9,9 %

ja kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,15 %

- vakituiseen asumiseen käytettävä rakennus 0,65 %
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,25 %
- rakentamaton rakennuspaikka: Ei käytössä
- voimalaitosrakennus 3,10 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %

KV 02.11.2026 § 37
264/02.03.01/2026

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen yksimielisesti.

Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen

KH 12.05.2025 § 86

Tuusniemen kunnassa on vireillä Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen.

Alueidenkäyttölain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla.

Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Savon Tuusniemen kunnan länsiosassa molemmin puolin Kuopio-Joensuu -välillä kulkevaa valtatietä 9.

Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivitysalue käsittää voimassa olevan yleiskaava-alueen Hiidensalmen, Olkiveden, Vianveden, Tuusjärven, Naavasen ja niiden läheisyydessä olevien pienten järvien ja lampien ranta-alueiden osalta. Yleiskaava-alueen pinta-ala on noin 2700 ha.

Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaava on vahvistettu vuonna 2002. Rantaosayleiskaavassa on sittemmin nähty tarvetta tehdä mm. teknisluonteisia muutoksia ja tarkistuksia:
- kaavamääräyksiin; mm. tonttikohtaisten rakennusoikeuksien tarkistamiset
- rakennuspaikkojen sijainteihin
- alueiden käyttötarkoituksiin; loma-asutus vai ympärivuotinen asutus

Teknisluonteisten muutostarpeiden ohella yleiskaavaa rajatulta osaltaan tarkastellaan kokonaisuudessaan. Tavoitteena on kuulla alueen maanomistajia ja muita intressitahoja alueen kehittämistarpeiden määrittelemiseksi. Viranomaisia kuullaan erityisesti maakunnallisiin tavoitteisiin, kulttuuri- ja luontoarvoihin sekä muinaismuistoihin liittyen.

Maanomistajien kuulemistilaisuuksia on pidetty jo syksyllä 2023 (28.8.-1.9.2023) Tuusniemen kunnantalolla.

Luonnosta koskevat asiakirjat asetetaan ilmoitustaulun lisäksi nähtäville Tuusniemen kunnan verkkosivuille. Kaavaluonnoksesta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta sekä pidetään tarvittaessa neuvotteluja. Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille lähetetään kuulutus postitse ennen kuin nähtävillä olo alkaa.

Kaavan päivitys on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kaava-aineisto on kokonaisuudessaan esillä kokouksessa.

Valmistelija Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hyväksyä kaavaluonnoksen, kaavaselostuksen sekä 5.5.2025 päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja asettaa ne luonnoksena julkisesti nähtäville.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 16.03.2026 § 46

Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen on edennyt ehdotusvaiheeseen.

Rantaosayleiskaavan luonnosaineisto on ollut yleisesti nähtävillä 28.5. – 27.6.2025. Lisäksi elokuussa 2025 pyydettiin lausunnot viranomaistahoilta. Rantaosayleiskaavaluonnoksesta annettiin 2 lausuntoa ja 1 kirjallinen mielipide.

1. **Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto 12.9.2025**
   Lausunnossa otetaan kantaa luontoon, vesitalouteen, kulttuuriympäristöön, liikenteeseen, ilmastoon, pohjavesiin, kaavamerkintöihin sekä muita huomioita. Lausunnosta on laadittu vastineet kaavoittajan toimesta. Vastineet on kirjattu kaavaselostuksen kohtaan 4.3.2.

2. **Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunto 27.8.2025**
   Lausunnossa otetaan kantaa rakennettuun kulttuuriympäristöön, arkeologiseen kulttuuriympäristöön sekä Honkakankaan VARK-alueeseen. Lausunnosta on laadittu vastineet kaavoittajan toimesta. Vastineet on kirjattu kaavaselostuksen kohtaan 4.3.2.

1. **Mielipide**
   Kannanotossa vaaditaan poistamaan luonto-osiossa maininta - Niemen kärkialueella on virkistyskäytöllistä merkitystä mm. maihinnousupaikkana – koska Puikkoniemi on maa- ja metsätalouden aktiivikäytössä. Kaavoittajan vastineena kyseinen maininta poistetaan kaavaselostuksesta. Vastineet on kirjattu kaavaselostuksen kohtaan 4.3.2.

Kaavaehdotusta koskevat asiakirjat asetetaan ilmoitustaulun lisäksi nähtäville Tuusniemen kunnan verkkosivuille. Kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta sekä pidetään tarvittaessa neuvotteluja. Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille lähetetään kuulutus postitse ennen kuin nähtävillä olo alkaa.

Kaavan päivitys on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kaava-aineisto on kokonaisuudessaan esillä kokouksessa.

Valmistelija

Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä 3.3.2026 päivitetyt kaavaehdotuksen, kaavaselostuksen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja asettaa ne ehdotuksena julkisesti nähtäville.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 19.10.2026 § 162

Tuusniemen kunnassa on vireillä Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen.

Tuusniemen kunnanhallitus on 16.3.2026 § 46 käsitellyt Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen kaavaehdotuksen ja päättänyt asettaa nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaehdotuksen 30 vrk:n ajaksi.

Kaavaehdotus on ollut yleisesti nähtävillä Tuusniemen kunnan teknisellä osastolla sekä kunnan nettisivuilla 9.4. – 8.5.2026 välisen ajan. Lupa- ja valvontavirastolle annettiin lisäaikaa lausunnon antamiselle 15.7.2026 saakka.

Rantaosayleiskaavaehdotuksesta annettiin 3 lausuntoa ja 3 muistutusta.

Lausunnon antoivat Itä-Suomen elinvoimakeskus liikenneosasto 6.5.2026, Lupa- ja valvontavirasto 15.7.2026, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo 7.5.2026.

Itä-Suomen elinvoimakeskus liikenneosasto
- Itä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastolla ei ole huomautettavaa asiaan. Liikenneosaston aikaisempi lausunto on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Lupa- ja valvontavirasto
Luonto
- Risulahden liito-oravakohde (luo-1, 6e) tulisi merkitä omalla, esim. luo-2 aluerajauksella sekä asianmukaisella kaavamääräyksellä, esim:
- Alueella sijaitsee luonnonsuojelulain 78 §:n perusteella suojeltujen liito-oravien lisääntymis- ja/tai levähdys-paikkoja. Alueella on voimassa

AKL 43 § 2 momentin mukainen rakentamisrajoitus. Alueen suunnittelussa ja maankäytössä on otettava huomioon alueen luontoarvot ja luonnon monimuotoisuus. Liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen kiellettyä.

- Kaavaselostuksen sivulla 70 on mainittu harjualueen lajistoon kuuluvaksi lapintiainen, mikä on kirjoitusvirhe.
- Haurunginpuron luo-1 alueella (kohde 4) on havaittu vuonna 2004 liito-oravaa. Luontoselvityksessä mainitut vuoden 2020 havainnot tulee viedä laji.fi portaaliin.
- Haapolahden luo-1 alueen (kohde 18) rajaus on luontoselvityksessä esitetty laajempana, kuin miten se on rajattu kaavaehdotukseen. Rajaus tulee tarkistaa.
- Haaponiemen luo-1 alue (kohde 26, rantalehto, vaarantunut luontotyyppi VU) menee päällekkäin kaavassa osoitettujen uusien ranta-alueen rakennuspaikkojen kanssa. ETE-kohteiden (metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö) osalta toimivaltainen viranomainen on Metsäkeskus

Kulttuuriympäristö

- Kaavan luonnosvaiheessa on todettu SR-2 määräyksen ilmaisun ”ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä” olevan tulkinnanvarainen ja Lupa- ja valvontavirasto toteaa edelleen, ettei sen käyttöä ei voi suositella.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

- Kaavaehdotuksessa Honkakankaan viereen suunniteltu EN-alue on poistettu, mitä vastuumuseo pitää erittäin hyvänä ratkaisuna. Myös muut museon arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvät kommentit on huomioitu. Ar-keologisen kulttuuriperinnön osalta vastuumuseolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen.
- Merkintöjen SR-1 ja SR-2 välinen hierarkiasuhde on hyvä kaavaprosessin yhteydessä harkita kulttuuriympäristöasiantuntijan näkemyksen mukaan tarkoin. Pakottavan syyn määrittäminen mahdollisissa lupa-asioissa on usein monitulkintaista. Kyseessä olevan merkinnän tulkinnanvaraisuutta lisää edelleen suositusmuotoinen tavoite, jonka mukaan rakennusta ei esimerkiksi ilman pakottavaa syytä tule purkaa. Alueellinen vastuumuseo katsoo, että määräyksen sisältötavoitetta tulee vielä tarkistaa.

Muistutukset maanomistajilta

Muistutus 1. ja 2.

- Maanomistajat (tiloilla 2-29 ja 2-264) vaativat poistamaan Konkanvuoren ge1-suosituksen kaavaselostuksesta (kohde 24, s. 83. Toisen osalta todetaan, että istutettu metsätaimikko alkaa olla harvennusiässä. Tarkoituksena on louhia omaan käyttöön kalliomateriaalia. Toisen osalta kommentoidaan maakuntakaavan MY 45.294 merkintää todeten, että maa-alueet saavat pysyä ennallaan samassa arvossa kuin tähänkin asti eli ei muuteta MY:ksi

Muistutus 3.

- Kaavaehdotuksen liitekartassa osoitteessa Laihilanniementie 120 sijaitseva rakennuspaikka on merkitty loma-asuntoalueeksi merkinnällä RA. Kyseinen merkintä on virheellinen. Kiinteistö on vakituisessa asumiskäytössä, eikä sitä tule osoittaa loma-asuntoalueeksi. Oikea

kaavamerkintä kyseisen rakennuspaikan osalta on erillis-pientalojen alue, eli AO. Kiinteistöllä on vakituista asumista vastaava nykyinen käyttö ja rakennuskanta.
- Muistutuksen lisäksi kirjelmässä esitetään kannanotto erilliseen kuntalaisaloitteeseen tieyhteyksistä. Kuntalaisaloitteessa esitetään Sikalahden alueelle kaavoitetuille loma-asuntojen rakennuspaikoille tulisi järjestää kulku yksinomaan Hiidenlahdentieltä käsin vanhan, kaavakarttaan merkityn tieyhteyden kautta.

Lausuntoihin ja muistutuksiin on annettu vastineet ja ne ovat liitteenä.

Muut täsmennykset
Kaavaehdotukseen on tehty seuraavia muutoksia maanomistajien kanssa keskustellen:

Voimassa olevaan kaavaan nähden kaavaehdotukseen on osoitettu nähtävillä olon jälkeen neljä (4) lisärantarakennuspaikkaa, koska kaavan päivittämisen yhteydessä tarkistettujen mitoituslaskelmien perusteella kyseiset rakennuspaikat olisi tullut osoittaa jo voimassa olevaan kaavaan. Lisäpaikat sijoittuvat seuraavasti: Tuusjärven Laajalahden rannalla tilalle 415-9-13, Uitonsaaren rannalla tilalle 413-5-12, Uitonsaareen menevän tien pohjoispuolella tilalle 413-14-0 ja Vianveden Koivulahden suulla Nivanniemeen tilalla 416-1-160. Näistä lisäyksistä on keskusteltu ja sovittu maanomistajien kanssa. Lisärakennuspaikoista ei aiheudu haittaa jo oleville rantarakennuspaikoille, koska lisärakennuspaikat ja niiden lähirannat ovat samoilla maanomistajilla.

Muut täsmentävät muutokset:
- Linnoinsaaressa luo-1/15 kohde on menettänyt luontoarvonsa alueella tehdyssä aukkohakkuussa. Luo-1/15 -merkintä siten poistetaan kaavasta.
- Valtatien liikennemelualueet lisätään kaavaehdotukseen

Kaavaehdotukseen on tehty vastineissa esitetyt muutokset. Muutokset eivät aiheuta ehdotuksen uudelleen nähtäville asettamista.

Valmistelija

Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy vastineissa esitetyillä muutoksilla Tuusjärven-Hiidenlahden rantaosayleiskaavan osittainen päivittäminen - kaavaehdotuksen ja esittää sen edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 02.11.2026 § 38
184/00.02.01/2025

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen yksimielisesti.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite4	Tuusjärvi_yk_ehdotus_vastineet
Liite5	Tuusjärvi_rantarekisteri
Liite6	Tuusjärvi_YK_päivitys_kaavaselostus
Liite7	Tuusjärvi_kaavaehdotus_30092026_tm35

Kirkonkylän osayleiskaavan muutos / Kaavan hyväksyminen

KH 16.12.2024 § 226

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla.

Tuusniemen kunnan kirkonkylän alueelle on tarkoitus laatia yleiskaavan muutos. Suunnittelualueiden sijainnit ja likimääräiset rajaukset on esitetty liitteenä olevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivulla 1 kuvassa 1. Alueilla on voimassa Tuusniemen kirkonkylän osayleiskaava, jonka Tuusniemen kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.10.2006 §29 (OAS s.6, kuva 6). Lisäksi osalla alueista on voimassa kirkonkylän osayleiskaavan muutokset, alue 2 (hyv. 25.3.2019 §12).

Alueella 1 on voimassa 10.2.1984 hyväksytty asemakaava. Alue on kokonaisuudessaan osoitettu opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Asemakaavaan on tehty muutos (hyv. 27.2.2017), jossa osa korttelista 22 on muutettu rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueeksi (AR).

Osalla alueella 2 on voimassa asemakaava (hyv. 27.2.2017). Kaavassa alueelle on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten alue (T) sekä maa- ja metsätalousalue (M). Teollisuusaluetta on tarkoitus laajentaa niiden pohjoispuolelle.

Osayleiskaavamuutoksen tavoitteet ovat:
1. Käyttötarkoituksen väljentäminen oleva tilanne huomioiden ja vanhan kansakoulun suojelumerkinnän poistaminen.
2. Teollisuusalueen laajentaminen.

Luonnosta koskevat asiakirjat asetetaan ilmoitustaulun lisäksi nähtäville Tuusniemen kunnan verkkosivuille. Kaavaluonnoksesta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta sekä pidetään tarvittaessa neuvotteluja. Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille lähetetään kuulutus postitse ennen kuin nähtävillä olo alkaa.

Kaavamuutos on tullut vireille kunnan aloitteesta. Kaava-aineisto on kokonaisuudessaan esillä kokouksessa.

Valmistelija Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hyväksyä kaavaluonnoksen, kaavaselostuksen sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja asettaa ne luonnoksena julkisesti nähtäville.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 29.06.2026 § 103

Kaavaprosessi on lähtynyt vireille jo syksyllä 2023. Kaavaluonnos valmistui syksyllä 2024. Tuusniemen kunnanhallitus päätti kaavaluonnoksen asettamisesta nähtäville 16.12.2024 § 226. Kaavaluonnos oli nähtävillä 2.1.2025.– 31.1.2025.

Valmistelu- ja luonnosvaiheessa kaavasuunnittelusta vastasi FCG Rakennettu Ympäristö Oy:stä projektipäällikkönä ja pääsuunnittelijana DI Timo Leskinen. 3.3.2025 alkaen projektipäällikkönä ja pääsuunnittelijana on ollut arkkitehti SAFA Minttu Kervinen YKS-548.

Kaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot ja siitä oli mahdollista jättää mielipide. Yleiskaavasta jätti lausunnon Pohjois-Savon ELY-keskus ja Kuopion kulttuurihistoriallinen museo.

Mielipiteitä ei jätetty. Saatu palaute on koottu vastineraporttiin, joka on kaavan liiteaineistona.

Kaavaehdotusta valmisteltaessa pidettiin viranomaistyöneuvottelu 20.4.2025 Tuusniemen vanhan kansakoulun suojelumerkinnän purkamisesta ja rakennushistoriallisen selvityksen sisällöstä. Neuvotteluun osallistui kunnan, Kuopion kulttuurihistoriallisen museon, ELY-keskuksen ja Pohjois-Savon liiton edustajat kaavaa laativan konsultin edustajien lisäksi.

Kaavaehdotusta työstettäessä kaavakartalle ja kaavamääräyksiin tehdyt muutokset:
• kaavamerkintöjen esitystapaa on tarkistettu, sisältöön ei ole tehty muutoksia,
• kaavaan on lisätty T-alueella sijaitsevaa lähdettä koskien yleismääräys, jossa määrätään, että ennen lähteen poistamista tai sen luonnontilaa heikentäviin toimenpiteisiin ryhtymistä T-alueella poikkeusluvan lähteiden suojelusta tulee olla voimassa.

Kaavaehdotusta työstettäessä kaavaselostukseen tehdyt merkittävimmät täydennykset:
• tunnistettu kaavan tavoitteissa tarve hakea Lupa- ja valvontavirastolta poikkeusta vesilain 2 luvun 11 §:n 1 momentin kiellosta vaarantaa lähteiden luonnontilaa koskien Suojaharjun lähteikköä,
• täydennetty kaava-alueen perustietojen kuvausta etenkin työllisyyden, verotulojen ja kunnan elinvoiman näkökulmasta,

• kuvattu Tuusniemen vanhan kansakoulun selvitystilannetta ja nykytilaa osana kulttuuriympäristöjen kuvausta,
• kuvattu kaava-alueelle sijoittuvan Suojaharjun lähteikön selvitystilannetta ja nykytilaa osana luonnonympäristön kuvausta,
• täydennetty kaavan vaikutusten arviointia etenkin Tuusniemen vanhan kansakoulun purkamisen mahdollistavan ja Suojaharjun lähteikön luonnontilan vaarantamisen kaavaratkaisun osalta.

Kaavan liitteisiin tehdyt päivitykset ja lisäykset:
• OAS tarkistettu vastaamaan kaavan arvioitua aikataulua,
• lisätty vastineraportti kaavaluonnoksesta saatuun palautteeseen
Ehdotusvaiheessa laaditut erillisselvitykset, joiden tuloksia on hyödynnetty mm. kaavan vaikutusten arvioinnissa:
• Lähdeselvitys, 15.4.2026, FCG Rakennettu ympäristö Oy,
• Tuusniemen vanhan kansakoulun rakennushistoriallinen selvitys, 8.9.2025, FCG Rakennettu ympäristö Oy

Kaavaehdotus on valmistunut alkukesällä 2026. Tavoittena on, että nyt hyväksyttävänä oleva kaavaehdotus asetetaan nähtäville 7.7. - 31.8.2026 väliseksi ajaksi. Pidennetty nähtävillä oloaika johtuu kesälomakaudesta ja kunnantalon sulkuajasta ajalla 13.7. - 2.8.2026.

Valmistelija

Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy kirkonkylän osayleiskaavan kaavamuutosehdotuksen ja asettaa kirkonkylän osayleiskaavan muutoksen kaavaehdotusaineiston julkisesti nähtäville 7.7. - 31.8.2026 väliseksi ajaksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 19.10.2026 § 163

Tuusniemen kunnassa on vireillä kirkonkylän osayleiskaavan muutos. Kunnanhallitus on käsitellyt edellisen kerran kirkonkylän osayleiskaavan muutosehdotuksen 29.6.2026 § 103 ja päättänyt asettaa nähtäville osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavaehdotuksen 30 vrk:n ajaksi.

Kaavaehdotus on ollut yleisesti nähtävillä Tuusniemen kunnan teknisellä osastolla sekä kunnan nettisivuilla 7.7. - 31.8.2026 välisen ajan.

Nähtävä oloaikana saatiin lausunnot Kuopion kulttuurihistorialliselta museolta, Lupa- ja valvontavirastolta sekä Itä-Suomen elinvoima-keskukselta.

Lupa-ja valvontavirasto kiinnitti huomiota lausunnossaan 31.8.2026 seuraaviin osa-alueisiin.
- Luonnonsuojelu, lähteikkö
- Kulttuuriympäristö, Tuusniemen vanha kansakoulu

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Pohjois-Savon alueellisen vastuumuseon lausunnossa 31.8.2026 huomioitiin
- Tuusniemen vanhan kansakoulun suojelumerkintä; Alueellisen vastuumuseon näkemyksen mukaan suojelumerkintää ei tulisi poistaa osayleiskaavasta.
- Alueellisella vastuumuseolla ei ole huomautettavaa muutosehdotukseen suunnittelualueen 2. osalta, Teollisuusalueen laajentaminen

Itä-Suomen Elinvoimakeskus huomioi lausunnossaan 25.8.2026
- Itä-Suomen elinvoimakeskuksen Liikenneosasto lausuu kaavamuutoksesta osallisena/naapurina valtatien 9 näkökulmasta melualueen merkintään ja yleiskaavamuutoksen rajaukseen vt 9 osalta

Muita muistutuksia tai mielipiteiteitä

Muistutus, yksityishenkilö, 22.8.2026
- Tuusniemen vanha kansakoulu on korjattavissa. Ehdotan, että suojelumerkintä säilytetään. Ehdotan myös, että asemakaavaan tehdään suojelumerkintä vanhasta kansakoulusta.

Liitteenä olevaan vastineraporttiin on koottu tiivistelmät saadusta palautteesta ja annettu palautteeseen vastineet.

Kaavaratkaisuun on tehty joitakin täydennyksiä ja teknisiä tarkistuksia lausuntojen pohjalta, eivätkä ne aiheuta kaavan asettamista uudelleen nähtäville.

Valmistelija

Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy kirkonkylän osayleiskaavan muutosehdotuksen ja esittää sen edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 02.11.2026 § 39
187/10.02.02/2026

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen yksimielisesti.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite8	YK muutos kaavaselostus hyväksyntään
Liite9	TUUSNIEMI YK muutos Kaavakartta hyväksyntään
Liite10	VASTINERAPORTTI TUUSNIEMI OYK

Yritystontin hinnoittelu: Rupola

KH 19.10.2026 § 167

Tuusniemen kunnan kuntakonserniin kuulunut Rupola Oy on purettu selvitystilamenettelyn kautta vuonna 2021. Tuossa yhteydessä kunta sai ennakko jako-osuutena 24.5.2021 yhtiöstä Rupola – nimisen kiinteistön nro 857-417-6-93. Kiinteistö muodostui pinta-alaltaan noin 4912 m^2:n suuruisesta yrityskäyttöön kaavoitetusta tontista. Tontti sijaitsee kirkonkylän sataman tuntumassa, rajoittuen Valtatiehen 9 ja Mustolantiehen. Tontti on logistiselta sijainniltaan ja näkyvyydeltään valtatien varressa huomattavasti kunnan teollisuusalueen tontteja paremmassa paikassa ja siten myös arvokkaampi. Valtuusto ei ole hinnoitellut tonttia, joten tontin mahdollisesta kaupasta päättäisi valtuusto. Kunnan hallintosäännön 20 §:n mukaan kunnanhallituksella on toimivalta Kunnanhallitus päättää kaavatonttien myymisestä edellyttäen, että valtuusto on vahvistanut niille myyntihinnan. Tontin mahdollisen myyntiprosessin sujuvoittamikseksi Rupola -tonttikin on perusteltua hinnoitella etukäteen valtuustossa muiden yritystonttien tapaan.

Kunnan yritystonttien myyntihinta Kankaalan teollisuusalueella on valtuuston päätöksen mukaisesti 1,5 euroa m^2. Rupola -tontin arvo on kuitenkin sijaintinsa vuoksi selvästi Kankaalan teollisuusalueen tontteja korkeampi. 40.000 euron kokonaishinnalla Rupola -tontin neliöhinnaksi muodostuu noin 8,14 euroa, mitä voidaan pitää myös tontin käypänä arvona.

Valmistelija Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto vahvistaa Rupola -kiinteistön (kaavatontin) nro 857-417-6-93 myyntihinnaksi 40.000 euroa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 02.11.2026 § 40
261/02.07.00/2026

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen yksimielisesti.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite11	Karttaliite, Rupola

Vesihuoltolaitoksen peruspääoman koron vahvistaminen vuodelle 2027

KH 19.10.2026 § 168

Valtuusto on vuosittain vahvistanut omana erillisenä taseyksikkönä toimivan vesihuoltolaitoksen peruspääomalle laskettavan koron vuodesta 2016 alkaen. Koron laskentapohjana on käytetty 12 kuukauden eurobor -korkoa/tod. pv 360, johon on lisätty 1 % -yksikkö. Euribor -koron ollessa negatiivinen, vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi on vahvistettu 1,00 %. Peruspääoman koron laskennassa on käytetty vuosittain syyskuun viimeisen pankkipäivän korkoa, jolloin valtuuston päätös on voitu ottaa huomioon jo seuraavan vuoden talousarvioprosessissa.

12 kuukauden euribor-korko on ollut 29.9.2023 4,228 %, joten valtuusto vahvisti edellisvuosien perusteiden mukaisesti vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi vuodelle 2024 12 kuukauden euribor-korko/tod. pv 360+1 % eli 5,228 %.

12 kuukauden euribor-korko on ollut 30.9.2024 2,747 %, jolloin valtuusto vahvisti edellisvuosien perusteiden mukaisesti vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi vuodelle 2025 12 kuukauden euribor-korko/tod. pv 360+1 % eli 3,747 %.

12 kuukauden euribor-korko on ollut 30.9.2025 2,193 %, jolloin valtuusto vahvisti edellisvuosien perusteiden mukaisesti vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi vuodelle 2026 12 kuukauden euribor-korko/tod. pv 360+1 % eli 3,193 %.

12 kuukauden euribor-korko on ollut 30.9.2026 3,329 %, jolloin on edellisvuosien käytännön mukaisesti perusteltua vahvistaa vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi vuodelle 2027 12 kuukauden euribor-korko/tod. pv 360+1 % eli 4,329 %.

Valmistelija Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että vesihuoltolaitoksen peruspääoman koroksi vuodelle 2027 vahvistetaan 4,329 %.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 02.11.2026 § 41
262/02.00/2026

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen yksimielisesti.

Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2025

KH 19.10.2026 § 169

Tarkastuslautakunta on antanut valtuustolle vuoden 2025 arviointikertomuksen. Valtuusto on merkinnyt arviointikertomuksen tietoonsa saaduksi 15.6.2026 § 17. Arviointikertomus sisältää tarkastuslautakunnan havaintoja kunnan ja kuntakonsernin vuoden 2025 toiminnasta ja taloudesta. Toteavaan sävyyn kirjoitetun arviointikertomuksen faktoihin perustuvat toteamukset eivät sinänsä kaipaa kommentointia. Seikat, joihin tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomionsa, otetaan huomioon vuoden 2027 talousarviovalmistelussa. Tarkastuslautakunta on myös tuonut edellisvuoden tapaan esiin arviointikertomuksessaan varsin perustellun huolensa kunnan talouden epätasapainosta ja riittämättömistä talouden epätasapainon oikaisukeinoista.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota kunnan tytäryhtiöiden, Kiinteistö Oy Tuusniemen Turulan ja Tuusniemen Virastotalo Oy:n tappiolliseen toimintaan. Kyseisille yhtiöille on asetettu talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin vähintäänkin nollatulos. Siihen pääseminen edellyttää kyseisten tytäryhtiöiden operatiiviselta johdolta ja hallituksilta toimenpiteitä.

Lisäksi arviointikertomukseseen sisältyy kolme kysymystä, joihin kunnanhallituksen on annettava selvityksensä.

Arviontikertomuksen kysymykset ja kunnanhallituksen vastaukset kysymyksiin:

1. *Miten kunnan henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan ja henkilöstön jaksaminen huomioidaan taloudellisesti varsin haastavassa ja pitkittyneessä tilanteessa?*

   Tuusniemen kunnan henkilöstöä on osallistettu kunnan talouden tasapainottamisen säästötalkoisiin vuodesta 2015 alkaen. Tämä on tapahtunut siten, ettei kuntaan ole palkattu automaattisesti uutta henkilöstöä pois lähteneiden tai eläköityneiden tilalle. Tällä tavalla henkilöstömenojen sopeuttamista on saatu tehtyä mielekkäästi ja hallitusti. Tällä hetkellä ollaan tilanteessa, jossa henkilöstöä ei ole mahdollista enää vähentää tai esimerkiksi lomauttaa ilman kunnan lakisääteisen palvelutuotannon vaarantamista. Muuttuviin palvelutarpeisiin toki on syytä kyetä vastaamaan ilman viivettä tulevaisuudessakin, myös henkilöstöresurssien osalta.

   Tiukka henkilöstön resurssitilanne näkyy henkilöstössä kuormituksena, joten henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen on tässä tilanteessa korostetun tärkeää. Lisäksi epävarmuus kunnan tulevaisuudesta ja työtehtävien jatkuvuudesta lisää henkilöstön kuormitusta. Henkilöstön

työhyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehditaan muun muassa seuraavin konkreettisin keinoin:

- hallittu ja huolella suunniteltu henkilöstöresussien sopeuttamisprosessi
- YHTY -toimikunnan säännöllinen toiminta
- säännölliset henkilöstöinfot/tilaisuudet
- avoin viestintä henkilöstölle kunnan asioista
- toimivat työterveyshuollon palvelut
- liikuntailtapäivät
- e-passi

2. *Jos taloussuunnitelmaan asetetut numeeriset tavoitteet eivät toteudu ja talouden tasapainottamisohjelmassa ei kyetä pysyttäytymään, pitäisikö jollakin tasolla samanaikaisesti myös valmistautua mahdollisen kuntaliitokseen (ennen kuin se tulee pakolliseksi)?*

   Lainsäädännössä kunnan osallistumisvelvollisuudesta kuntajokokelvitykseen on säädetty kuntarakennelain 16 §:ssä ja 16 a §:ssä. Sen sijaan vapaaehtoisesta valmistutumisesta mahdolliseen kuntaliitokseen ei ole lainsäädännössä säännöksiä. Vapaaehtoiselta pohjalta kuntaliitokseen valmistautumisesta ei ole olemassa ohjeistusta tai vakiintuneita hyviä käytänteitä. Kuntien yhdistymissopimusten sisällöt ovat aina sisällöltään yksilöllisiä ja yhdistyvien kuntien neuvottelujen lopputulos, usein myös kompromissi. Kunnan tehtävistä on säädetty kuntalaissa ja ne ovat samat kunnan taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Kuntalaisnäkökulmasta katsottuna parasta valmistautumista mahdolliseen kuntaliitokseen ovat toimivat, tarkoituksenmukaiset ja kustannustehokkaat kunnan palvelut kuntalaisille.

3. *Miten HYTE-yhteistyö saadaan selkeytettyä Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja kunnan välillä (vastuunjako)?*

   Kunnilla ja hyvinvointialueilla on lakiin perustuva velvollisuus tehdä yhteistyötä kuntalaisten terveyden edistämisessä. Pohjois-Savon kunnissa on varsin laajasti on koettu, että tässä yhteistyössä ja sen sujumisessa on vielä parantamisen varaa. Yhteistyötä tehdään tällä hetkellä hyvinvointialueen ehdoilla. Hyvinvointialueen ja alueen kuntien välinen HYTE-työtä koskeva yhteistyösopimus päättyi 30.6.2026. Sopimus ei käytännössä toiminut. HYTE-toiminnasa on muodostunut asetelma, jossa hyvinvointialue koordinoi ylätasolla, mutta käytännön yhteistyöhön ei ole päästy. Tuusniemen kunta ei yksinään voi tätä ongelmaa ratkaista. Kunnilla on tarkoituksena yhteistyössä tiivistää maakuntaliiton koordinoimana hyvinvointialueen kanssa HYTE-yhteistyötä ja rakentaa yhteistyölle nykyistä toimivampi malli uuden yhteistyösopimuksen pohjalta, jota on määrä lähteä työstämään vielä kuluvan syksyn aikana. Tärkeää on myös aidon vuoropuhelun käynnistäminen kuntien ja hyvinvointialueen välillä. Aitoa vuoropuhelua ei ole yhteistyöfoorumissa toisen osapuolen tilannekatsausten

kuunteleminen ilman minkäänlaista keskustelua tai kysymysten esittämisen mahdollisuutta.

Valmistelija Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa esittelytekstissä olevan selvityksen valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2025 esitettyihin kysymyksiin.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KV 02.11.2026 § 42
263/00.01.03.00/2026

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen yksimielisesti.

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Järjestötoiminnan edellytysten parantaminen

KH 29.6.2026 §111
184/00.02.01/2026

Hanna Mustonen esitti valtuuston kokouksessa 15.6.2026 kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteen ”Järjestötoiminnan edellytysten parantaminen”.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että ”Aloitteen tueksi viittaamme Kuntastrategiassamme painopisteeseen: ”Edistämme kuntalaisten mahdollisuuksia osallistua, vaikuttaa ja toimia yhdessä arjen hyvinvoinnin ja elinvoiman rakentamisessa.” Myös Hyvinvointisuunnitelman 2025 – 2029 yksi neljästä painopisteestä on osallisuus ja yhteisöllisyys.

1. Päätalon-järjestötilan lisäksi tarvitaan lisää esteetöntä tilaa järjestöille kokoontua ja toimia. (…)
2. Reaaliaikainen järjestötilojen varaus netissä järjestöille. (…)
3. Järjestöjen käyttämien tilojen ulko-ovien lukituksen muuttaminen koodillisiksi sen sijaan, että avaimet haetaan kunnantalolta virka-aikaan.”

Hallintosäännön 113 §:n mukaan valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Valmistelija

Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää ottaa valtuustoaloitteen valmisteltavakseen ja pyytää siitä lausunnon tekniseltä johtajalta.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 19.10.2026 § 173

Kunnan tekninen johtaja on antanut asiassa liitteenä olevan lausunnon.

Täydennyksenä liitteenä olevaan lausuntoon:

Kunnalla on tilavarausten osalta käytössä sähköinen kalenteri. Sähköinen kalenteri on osa kunnalla käytössä olevaa Microsoft Office 365-järjestelmää, johon ei ole mahdollista tietoturvasyistä myöntää

käyttöoikeuksia kunnan henkilöstöön kuulumattomille tahoille edes kalenterin osalta. Nykykäytännön mukaisesti järjestöt ilmoittavat kuntaan tilavaraustarpeestaan ja kunnan henkilöstöön kuuluva lisää varaustiedot kunnan tilavarauskalenteriin. Rinnakkaisjärjestelmän hankkiminen nykyisen järjestelmän rinnalle ei ole tarkoituksenmukaista.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää, että valtuusto merkitsee tiedoksi liitteenä olevan lausunnon, ja sitä täydentävän edellä olevan esittelytekstin vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eevariitta Jäntti ja Martti Kähkönen olivat esteellisinä poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan klo 18:56 – 18:58. Peruste: yhteisöjäävi.

KV 02.11.2026 § 43
275/00.01.00/2026

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eevariitta Jäntti ja Martti Kähkönen olivat esteellisinä poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan klo 17:42 – 17:44. Peruste: yhteisöjäävi.

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite12	Valtuustoaloite 15062026
Liite13	LAUSUNTO

Muut mahdolliset asiat

KV 02.11.2026 § 44

Käsitellään muut mahdolliset asiat.

Päätös

Keskusteltiin polttojakelusta. Kunta on tehnyt ja tekee kaikkensa polttoainejakelun saamiseksi Tuusniemelle. Prosessiin ovat osallistuneet aktiivisesti kunnan poliittiset päättäjät, kunnan virkamiesjohto ja elinkeinoyhtiö.

Kunnanjohtaja vastasi kysymykseen, milloin kunnan talouden tasapainottamisohjelma tuodaan toimielinten käsittelyyn: esitys on kunnanhallituksen kokouksen esityslistalla 9.11.2026.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 33, § 34, § 35, § 36, § 42, § 43, § 44

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 37, § 38, § 39, § 40, § 41

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa *(asianosainen),* sekä

- Tuusniemen kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä**.**

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42501
Puhelinnumero: 029 56 42502

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);

2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);

3) vaatimusten perustelut;

4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;

2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.
Maksut perustuvat tuomioistuinmaksulakiin (1455/2015).

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Tuusniemen kunnanvirastosta.

Postiosoite: Keskitie 22, 71200 Tuusniemi
Käyntiosoite: Keskitie 22, 71200 Tuusniemi
Sähköpostiosoite: hallinto@tuusniemi.fi

Kunnanviraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-15.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla www.tuusniemi.fi 09.11.2026

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi.